

odstřelu. V jeho blízkém okolí se na této lokalitě poprvé, v hojně míře, vyskytl aragonit. V dutinách s výše jmenovanou paragenezí tvoří aragonit paprskité agregáty jehličkovitých čirých krystalků s délkou maximálně 7 mm. Hojněji se však vyskytuje samostatně či v doprovodu staršího kalcitu. Pokud je aragonit vyloučen na puklinách autometamorfovaného čediče bez dalších minerálů, vytváří buď šedobílé vláknité žilky, maximálně 5 mm mocné nebo masivnější, až 3,5 cm mocné, čočkovité hlízovité agregáty s radiálně paprskitou vnitřní strukturou a sloupečkovitými krystaly vínové žluté barvy. Pokud je aragonit vyloučen paralelně s puklinou, vytváří ploché vějířovité paprskité agregáty bílých, vínově žlutých či jemně fialových, sloupcovitých krystalů s délkou maximálně 8 cm. Ve volných částech puklin tvoří aragonit velmi hojně, paprskité shluky vínově žlutých až čirých jehličkovitých a hrotilých krystalů s délkou maximálně 1 cm, narůstajících na drůzové kůry drobných krystalů kalcitu. Vzácně byla nalezena

dutina, ve které je na podkladu 7 mm silné vrstvy kalcitu s tmavohnědým sametově lesklým povrchem vyloučen agregát několika vzájemně prorostlých, bělavých, sloupcovitých krystalů aragonitu s délkou 8 cm.

Aragonit z této lokality byl ověřován pouze pomocí Meigenovy reakce povařením prášku minerálu v 10 % roztoku $\text{Co}(\text{NO}_3)_2$ a podle vnější morfologie vyvinutých krystalů.

Dokladový materiál je uložen v mineralogické sbírce mineralogicko - geologického oddělení Regionálního muzea v Teplicích a v autorově sbírce. S průzkumem a sběrem materiálu na této lokalitě mi pomáhal kolega Jindřich Babák z Děčína, za což mu zde chci vyjádřit patřičné poděkování.

Literatura

- Eichler F. (1981) : Revize minerálů z lomu u Dobkovic. - *Čas. Mineral. Geol.*, 26, 90.
 Radoň M. (1995) : Nová lokalita minerálů u obce Dobkovičky v Českém středohoří. - *Zpr. stud. Reg. muz. v Teplicích*, 20, 7-13.

CHAPMANIT Z VLASTĚJOVIC

Vladimír Žáček, Český geologický ústav, Praha

V roce 1994 byla v lomu na Holém vrchu u Vlastějovic při postupující těžbě skarnu odkryta strmě ukloněná naduřující žíla vázaná na mylonitovou zónu decimetrové až asi metrové mocnosti. Hlavní rudní minerál berthierit, tvořil v šedozeleném mylonitu až několik desítek kg těžké, někdy téměř monominerální závalky nebo žilky v křemenné a kalcitové žilovině. Stébelnaté agregáty masivního berthieritu výjimečně dosahovaly délky až 22 cm. Poměrně hojně se vedle pyritu, pyrhotinu a podružného antimonitu vyskytl také gudmundit a ryzí antimon, nově odtud uváděný Paulišem a Haakem (Bull. NM, 1995, roč. 3). Vedle převažujícího masivního antimonu, který tvořil až 1 cm velká zrna, našel autor v drobné drůzové dutince v karbonátové žilovině jako vzácnost 3 mm velký dokonale vyvinutý krystal antimonu, izometrického tvaru, s fasetovaným povrchem, doprovázený vedle krystalů kalcitu drobnými tabulkami pyrhotinu, vějířky jehlicovitého antimonitu a

krychličkami fialového fluoritu. Ze sekundárních minerálů uvádějí Pauliš a Haake (lit. cit.) senarmonit a stibikonit. Vedle těchto sekundárních minerálů, které patří ve Vlastějovicích k nejhojnějším produktům rozkladu berthieritu, se vyskytly na trhlínách rudních akumulací i bezprostředně sousedících alterovaných skarnových hornin, jasné jablečné zelené, zemité povlaky nebo i tenké kůry, velmi podobné vzorkům chapmanitu z Boněnova nebo z Chříče u Rakovníka (pozor na možnou záměnu s nazelenalými mylonity tvořenými hlavně jílovým minerálem ze skupiny saponitu). Že se jedná s největší pravděpodobností o chapmanit prokázala semikvantitativní elektronová mikroanalýza zelených povlaků, kde byly stanoveny jako podstatné prvky Sb, Si a Fe (Link eXL, ČGÚ Praha, analytik I. Vavřín). Pokud by se objevilo větší množství materiálu, bylo by dobré ověřit pravděpodobný chapmanit ještě rentgenograficky.